

— havde Præsten indført følgende: N. N. født i det og det Tugthuus af det og det Tugthuuslem, der udlagde som Varnesfader det og det Tugthuuslem. Dette var fuldkomment historisk; men et Lyende, der inbtillid havde haft flere gode Tjenester og havde de bedste anbefalinger fra dem alle, blev derved udelukket fra at faae Tjeneste, da rimeligviis flere end En holdt sig til det gamle Ordsprog: „Øblet falder ikke langt fra Stammen.“ Jeg troer ved, hvad jeg nu har sagt, tilstrækkelig at have oplyst, at den ærede fungerende Justitsminister tager særligen fejl, naar han mener, at dette Forslag er udarbejdet alene eller fortrinlig i Gavn af det daarlige Lyende, og at det seer bort fra det gode Lyende. Jeg paastaar, at det væsentlig er udarbejdet til Fordeel for det gode Lyende imod daarlige, ubillige, uretfærdige og ukjærlige Huusbønder, og jeg paastaar, at dersom det bliver vedtaget, skal det vise sig — hvad da ogsaa efter min Erfaring de, der kunne have det bedste og paalideligste Blik derpaa, nemlig Politiet, Domstolene og Fæstemændene, ere enige om —, at det fortrinviis vil være til Bæde, ikke for det daarlige Lyende, men for det gode Lyende og for Huusbønderne. Derfor tillader jeg mig endnu engang paa det Varmeste at anbefale mit Forslag, men tillige paa det Varmeste at misanbefale Ændringsforslagene under Nr. 1, 3 og 6 a. Skjøndt jeg før imødegik den ærede Ordfører for disse Forslag, skal jeg dog tillade mig endnu at tilføie en Betragtning. Han talte om Contractsfrihed; men jeg har allerede — troer jeg — godtgjort, at den intet Skaar liber ved mit Forslag, hvorimod jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa endnu en Ting. Naar det staaer Huusbonden og Lyendet frit for at enes om et Vidnesbyrd i selve Skudsmaalsbogen, slutte Folk som saa: Enhver vil gjerne have et godt Skudsmaal, naar han kan faae det; N. N. har slet intet Skudsmaal i sin Skudsmaalsbog; han har altsaa ikke kunnet faae et godt Skudsmaal, thi han havde da taget det, og det, at der ikke findes noget Skudsmaal, vil altsaa gjælde for det Samme som et daarligt Skudsmaal. Naar man imidlertid veed, hvor upaalidelige Skudsmaal ere — selv den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 9de Valgkreds

(Luzen), som sigt bekæmpede mit Forslag alledrigt, kaldte dem saaledes —, og naar man veed, hvor lidt Skudsmaalet af ubillige og daarlige Huusbønder benytttes til en Hævn over et stakkels, uhykkeligt Lyende, saa skal den, der har været saa heldig at have en Huusbonde, som vil give et sandfærdigt og godt Skudsmaal, ikke ved at modtage dette i Skudsmaalsbogen bidrage til at gjøre dens Stilling endnu værre og uhykkeligere, som har haft en ubillig Huusbonde, der ikke vilde give et godt Skudsmaal, og som derfor slet ikke kom til at give noget. Det er en stor Klasse Individer, hvorom Tallet her er; alene i Kjøbenhavn løber Antallet op til mange Tusinder om Aaret, hvad jeg allerede har oplyst i en tidligere Rigsdagssamling. Jeg har ikke i dette Øieblik Tallene i min Hukommelse, men hvis jeg ikke tager meget Feil, gives der i Kjøbenhavn henved en Snees Tusinde Skudsmaal om Aaret. Fra Folk, der kjende og maae kjende disse Skudsmaalsbøger, veed jeg, at et bethdeligt Procentantal af dem — omtrent 10 pCt. — maa gaae for, hvad man kalder daarlige Skudsmaal, der have en høist uheldig Indflydelse paa vedkommende Lyenders Skæbne, og af samme Kilde veed jeg, at der er en moralsk og visnok fuldstændigt grundet Overbeviisning om, at af disse 10 pCt. daarlige Skudsmaal ere mindst Halvdelen uretfærdige. Naar man mindes dette, forekommer det mig, at der maa være saa meget større Opfordring til at gaae ind paa Lovforslaget og, jeg tillader mig at tilføie det, at gaae ind paa det saaledes, som det nu foreligger, eller i det Højeste med Vedtagelse af Forslagene under Nr. 5 og Nr. 6 b., hvilket sidste Forslag jeg ligefrem erkjender for at være en Forbedring.

Schønheyder: Hvad det Ændringsforslag angaaer, der er stillet under Nr. 1, at der nemlig imellem Ordene „desuagtet“ og „i“ skulde indflydes „uden Lyendets dertil medbeelte Samtykke“, da troer jeg, at dets Vedtagelse vilde gjøre Loven i høi Grad uklar. Der staaer jo i Lovforslagets Begyndelse, at Huusbondens Ret til at indføre nogensohelst Skudsmaalspaategning i Bogen skal bortfalde; naar der nu derefter kommer en Sætning, som